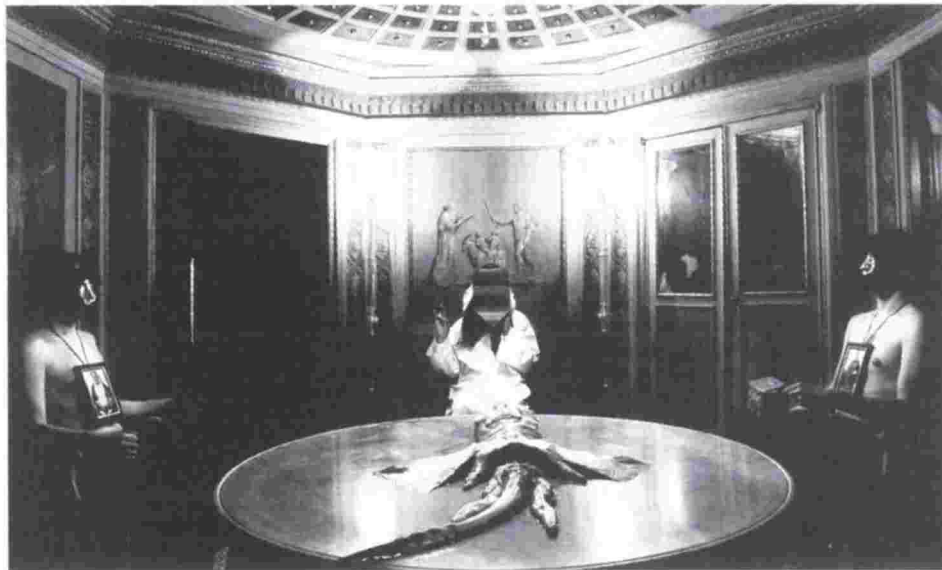

Φεστιβάλ performance στο πλαίσιο της 3ης Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης

Η 3^η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης είναι γεγονός και το φεστιβάλ Performance είναι ήδη σε πλήρη εξέλιξη. Ο καλλιτέχνης ως υποκείμενο – έκθεμα και οι αμφιλεγόμενες τεχνικές που χρησιμοποιεί, πλάθουν το πλαίσιο αυτών των ιδιότυπων δρώμενων, αφήνοντας πάντα σχεδόν την αίσθηση του απροσδόκητου. Μιλήσαμε με την επιμελήτρια **Ειρήνη Παπακωνσταντίνου** για να μας δια φωτίσει στο εγχείρημα του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης να μεταφέρει το εικαστικό κέντρο βάρους των Βαλκανίων στη Θεσσαλονίκη, μέσα από ένα γεμάτο επταήμερο δράσεων, ως τις 24 Σεπτεμβρίου.

Για δεύτερη χρονιά έχετε αναλάβει την οργάνωση και επιμέλεια του φεστιβάλ performance, ποιες δυσκολίες αντιμετωπίσατε στη διαδικασία προετοιμασίας;

Η πρώτη και κυριότερη δυσκολία είναι ότι η προετοιμασία του φεστιβάλ έγινε και πραγματοποιείται μέσα σε μια περίοδο που η χώρα βιώνει δύσκολες συνθήκες. Παρ' όλα αυτά, όμως, προσπαθήσαμε να βρούμε τρόπους να υπερβούμε τα προβλήματα και τις κάθε λογής δυσκολίες, έτσι ώστε μέσα από το φεστιβάλ να αναδυθούν ενδιαφέροντα πράγματα για την πόλη και το ευρύτερο κοινό. Επίσης, η επιμέλεια ενός τέτοιου Φεστιβάλ, που επικεντρώνεται στην τέχνη της performance, είναι ετυμολογικά τουλάχιστον μια οξύμωρη κατάσταση, με την έννοια ότι αν κοιτάξουμε την προέλευση της λέξης επιμελητής βλέπουμε ότι σημαίνει «αυτός που νοιάζεται, φροντίζει και χειρίζεται μια συλλογή έργων τέχνης». Στην περίπτωση όμως της performance, τα πράγματα αλλάζουν εξαιτίας της άυλης και εφήμερης φύσης της και η επιμέλεια τέτοιων έργων εκ των πραγμάτων έχει τις δυσκολίες της. Ωστόσο, δεν θέλω να αναφερθώ στις αρνητικές στιγμές, γιατί τα θετικά συναισθήματα που βγαίνουν από αυτή την εμπειρία και διαδικασία είναι περισσότερα και εδώ δεν μπορώ να παραβλέψω τη συγκινητική αντιμετώπιση και συμπεριφορά των καλλιτεχνών, που έδειξαν μεγάλη κατανόηση και συμμερίστηκαν κάθε δύσκολη κατάσταση.

Τιμώντας πρόσωπο του φεστιβάλ performance είναι η ORLAN. Γιατί επιλέξατε την συγκεκριμένη καλλιτέχνη;

Η **ORLAN** θεωρείται μια διεθνούς εμβέλειας δημιουργός και αντιπροσωπευτική καλλιτέχνης της σύγχρονης τέχνης, που το έργο της καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, όπως αυτών της σεξουαλικότητας, της κατασκευασμένης ταυτότητας, της αποδόμησης, της θρησκείας και των κοινωνικών προτύπων. Εντούτοις, θέλαμε να δώσουμε την ευκαιρία στο ελληνικό κοινό να γνωρίσει το –όχι τόσο γνωστό εδώ στην Ελλάδα– αμφιλεγόμενο και προκλητικό έργο της, που παραμένει διαχρονικό και άκρως πολύτιμο. Είναι μεγάλη τιμή για

μας που μια τόσο σημαντική καλλιτέχνηδα βρέθηκε στη Θεσσαλονίκη και συνομίλησε με το κοινό για το έργο της.

Ποια είναι τα βασικά δρώμενα της εβδομάδας του φεστιβάλ;

Θέλοντας να υπογραμμίσουμε και το ιστορικό υπόβαθρο αυτής της καλλιτεχνικής πρακτικής, πέρα από το τιμώντο πρόσωπο του Φεστιβάλ, που όπως προείπαμε είναι η **ORLAN**, το Φεστιβάλ κάνει και ένα αφιέρωμα στον γλύπτη **Θόδωρο**, μια καλλιτεχνική μορφή της χώρας μας, που ασχολήθηκε μέσα στην πολύχρονη εικαστική του πορεία και με την performance. Επίσης το Φεστιβάλ περιλαμβάνει μια σειρά από workshops από την **Αγγελική Αυγητίδου**, τη **Φωτεινή Καλλέ** και την **Αλίκη Δουρμάζερ**, που βασίζονται σε μια σειρά θεωρητικών παρουσιάσεων πάνω στην performance, καθώς και βιωματικές ασκήσεις. Το masterclass της **Γεωργίας Σαγρή** αποτελεί μια πρόσκληση να τεθούν ερωτήματα και να γίνουν σκέψεις σχετικά με τη λειτουργία της performance.

Οι ζωντανές δράσεις που παρουσιάστηκαν και παρουσιάζονται στο Φεστιβάλ είναι όλες πολύ σημαντικές και –κάθε μια τους ξεχωριστά– υπογραμμίζουν τα ετερόκλητα στοιχεία που απαρτίζουν την τέχνη της performance. Καλλιτέχνες διεθνώς αναγνωρισμένοι και διακεκριμένοι στο χώρο της performance όπως ο **Άλσστερ Μακλέναν**, η **Ρετζίνα Χοσέ Γκαλίντο**, η **Κίρα Ο' Ράιλι**, η **Νεζακέτ Εκισί**, η **Γεωργία Σαγρή** και ο **Μιχαήλ Καρίκης** δέχτηκαν την πρόσκλησή μας να παρουσιάσουν το έργο τους, το οποίο έρχεται σε ένα διάλογο με τα υπάρχοντα και τρέχοντα προβλήματα της εποχής μας. Επίσης ενδιαφέρουσα και σημαντική παρουσία του Φεστιβάλ είναι αυτή του μουσικού σχήματος των **Mohammad (Νίκος Βελιώτης, Cotti K., ILIOS)**, που διακρίνονται στην εγχώρια και διεθνή πειραματική σκηνή και που μέσα από τις ανορθόδοξες μελωδίες τους εξερευνούν τον ήχο πέρα από τα συνηθισμένα όρια. Τέλος, η performance *άτιτλο, Μια σπουδή στον Σάμουεκ Μπέκετ*, σε σύλληψη και σκηνοθεσία της **Έφης Μπίρμπα** και σε ερμηνεία του

Άρη Σερβετάλη, αποτελεί ένα ιδιόμορφο σκηνοθετικό και ερμηνευτικό θέαμα, το οποίο απομακρύνεται από το πλαίσιο του κλασικού θεάτρου και μέσα από μία βιντεο-ηχητική εγκατάσταση αναπτύσσεται στο χώρο της εικαστικής performance.

Πόσο διαφορετικός τρόπος πλοήγησης στην τέχνη είναι η διαδικασία της performance και (το κυριότερο) ενδιαφέρει τους καλλιτέχνες και το κοινό στην Ελλάδα;

Κάθε καλλιτέχνης χρησιμοποιεί τα δικά του μέσα ως μέσο έκφρασης και σκοπός του είναι το αποτέλεσμα να μην είναι μόνο αισθητικό, αλλά και παρεμβατικό απέναντι στην υφιστάμενη πραγματικότητα. Σκοπός κάθε ατόμου που δουλεύει για την τέχνη είναι να βοηθήσει με κάθε τρόπο στην εξέλιξη αυτής της καλλιτεχνικής δημιουργίας, να μεταδώσει και να μεταφέρει τις δυνατότητες και τις διαστάσεις της καλλιτεχνικής έκφρασης. Το όραμά μας είναι ο κόσμος να καταλάβει και να εκτιμήσει αυτή την αντισυμβατική και ρηξικέλευθη καλλιτεχνική πρακτική, να επαναπροσδιορίσει τις διαστάσεις του ανθρώπινου σώματος, αλλά και της τέχνης, και αυτό που γίνεται να προβάλλεται σωστά και κατ' επέκταση να επιτυγχάνεται η επικοινωνία του κοινού με αυτό που βλέπει. Η απήκηση αυτού του εγχειρήματος είναι μεγάλη και το ενδιαφέρον αυξανόμενο.

Εύα Βολογιαννίδου